

Pestprotocol

Apeldoorn, 9 november-2006
Auteur M.H. Luikinga

*Afdeling Personeel & Organisatie
November 2006*

INHOUD

blz.

1	Inleiding	3
2	Het verschil tussen plagen en pesten	3
3	Richtlijnen om pesten te voorkomen	4
4	Signalen van pesten	4
5	Aanpak van pesten	5
5.1	De niet-confronterende methode	5
5.2	De confronterende methode.....	5
6	Hulp aan gepeste	6
7	Hulp aan pester.....	6
8	Praten over moeilijke onderwerpen	7
9	Anti-pestcontract.....	7
10	Pesten van medewerkers.....	8
11	Registratie	8
Bijlage 1	Gedragscode m.b.t. voorkomen pesten	9
Bijlage 2	Adviezen aan ouders	10
Bijlage 3	Anti-pestcontract.....	12

1 INLEIDING

In het Arbobeleidsplan voor het VO en PO is het beleid met betrekking tot het voorkomen van ongewenst gedrag, waaronder pesten, vastgelegd. Verder zijn er in het Schoolveiligheidsplan en het Leerlingenstatuut VO gedragsregels (gewenst gedrag) opgenomen. Kern van het beleid is: Pesten wordt niet getolereerd!

Indien er desondanks toch gepest wordt, is het zaak dat de medewerkers dit in een vroeg stadium herkennen en aanpakken. Een vereiste om pesten op school serieus aan te pakken is dat alle betrokkenen pesten als een bedreiging zien voor het veiligheidsgevoel en bereid zijn het te voorkomen en te bestrijden. Dit protocol geeft hiervoor de handvatten.

2 HET VERSCHIL TUSSEN PLAGEN EN PESTEN

Bij **plagen** is er sprake van incidenten. Iemand zegt iets, een ander zegt iets terug en meestal is het dan afgelopen. Vaak is het een kwestie van elkaar voor de gek houden; de machtsverhouding is gelijk. De plager(s) en geplaagde(n) hebben een gelijke of bijna gelijke macht.

Bij plagen loopt de geplaagde geen blijvende psychische en/of fysieke schade op en is in staat zich te verweren.

Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door één of meerdere individuen op een persoon die niet in staat is zichzelf te verdedigen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Pesten heeft (vaak langdurig) negatieve gevolgen voor het slachtoffer; hij kan en/of mag niet voor zichzelf opkomen noch zich verweren. Doet hij dit wel, dan kan dit voor de pester(s) een reden zijn om hem nog harder aan te pakken. Pesten begint altijd als incident. Daarom is het belangrijk om ieder signaal serieus te nemen. Het signaal komt van leerlingen, van ouders/verzorgers of van collega's. Neem het signaal dus altijd serieus, ook al wordt het (nog) niet als probleem gezien.

Online pesten

Het medium internet heeft nieuwe vormen van pesten en kattenkwaad voortgebracht. En doordat meer jongeren de afgelopen jaren fanatieker zijn gaan internetten, springt 'het nieuwe pesten' meer in het oog.

Wat is online pesten? Iemands foto ongevraagd online zetten wordt door 26 procent van de tieners 'plagen' genoemd, terwijl 69 procent het 'pesten' vindt. Jongeren tussen 11 en 15 jaar vinden pesten via internet grappig. Tenzij het ze zelf overkomt. Bijna een vijfde van de jongeren vindt online pesten grappig "omdat niemand weet dat jij het doet". Het gemak en de anonimiteit van internet hebben de grenzen van het pestgedrag verlegd.

Pesten komt niet alleen voor tussen leerlingen onderling, maar leerlingen pesten ook medewerkers en medewerkers kunnen ook onderling met pestgedrag worden geconfronteerd.

3 RICHTLIJNEN OM PESTEN TE VOORKOMEN

De school hanteert richtlijnen om pesten te voorkomen. Hieronder volgen, in willekeurige volgorde, enkele richtlijnen voor de school om pesten te voorkomen:

- Het fenomeen pesten wordt met enige regelmaat onder de aandacht gebracht van leerlingen en medewerkers.
Dit gebeurt door mondelinge en schriftelijke informatie te verspreiden of door losse thematische activiteiten of projecten te organiseren die met sociale veiligheid te maken hebben.
- Er wordt gestreefd naar een goed pedagogisch schoolklimaat door leerlingen veiligheid en geborgenheid te bieden. Gelijkwaardigheid, acceptatie en respect voor elkaar zijn hierbij belangrijke onderwerpen, zie ook de gedragscode in bijlage 1.
- Ouders/verzorgers worden geïnformeerd over thematische activiteiten of projecten rondom sociale veiligheid.
- Er wordt aandacht besteed aan het verschil tussen pesten en plagen.
- Het wordt leerlingen duidelijk gemaakt dat signalen van pesten (niet plagen) doorgegeven moeten worden aan een docent. Daarbij wordt uitgelegd dat dit doorgeven geen klikken is. Op deze manier wordt voorkomen, dat leerlingen gezamenlijk zwijgen of erbij staan te kijken zonder in te grijpen, of zelfs het vuurtje opstoken.
- Als een docent of andere medewerker signaleert dat er gepest wordt, dan spreekt hij of zij de betrokkenen hier op aan. Afhankelijk van de ernst van het pesten, licht hij of zij ook de klassenmentor van de leerling in, opdat deze het probleem eventueel op een later tijdstip aan kan pakken.
- Van elk medewerker wordt verwacht dat hij of zij met collega's en leerlingen werkt aan een positieve team- en groepsvorming.
- Medewerkers van de school hebben de inspanningsverplichting pesten te signaleren en tegen het gesignaleerde pesten actie te ondernemen.
- Docenten en andere medewerkers van de school nemen te allen tijde duidelijk stelling tegen pesten. Het personeel keurt dit gedrag zichtbaar af.
- Wanneer een medewerker pesten signaleert, probeert hij of zij zicht te krijgen op de oorzaak en de omvang van het pestgedrag en de gevolgen voor het slachtoffer. Daarnaast probeert hij of zij het invoelend vermogen van de pester en de zwijgende middengroep te vergroten. Hiermee wordt uiteraard niet bedoeld dat er medelijden moet worden opgewekt, maar wel dat er wordt ingezien hoe vervelend pesten eigenlijk is.
- Incidenten met pesten of ander ongewenst gedrag worden gemeld en geregistreerd volgens het protocol "Melding en registratie ongewenst gedrag" om zo op eventuele trends in te kunnen spelen.

4 SIGNALLEN VAN PESTEN

Er is sprake van pesten wanneer een of meerdere leerlingen herhaaldelijk en langdurig negatief gedrag richten tegen een andere leerling of een medewerker. Voorbeelden zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven
- Beledigen
- Opmerkingen maken over kleding of uiterlijk
- Isoleren
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen, of op weg naar huis achterna rijden
- Bezittingen afpakken
- Schelden (verbaal, via MSN, Hyves, e-mail) of schreeuwen tegen het slachtoffer

- Opzettelijk virussen naar elkaar sturen (computers lopen vast)
- Homepages en mailadressen kraken
- Dreigmailtjes
- Foto's van elkaar online plaatsen met vervelende teksten

5 AANPAK VAN PESTEN

De school heeft een gestructureerde aanpak voor de bestrijding van pesten. De directe en curatieve aanpak van pesten onder leerlingen bestaat uit twee methoden: (1) de niet-confronterende methode en (2) de confronterende methode.

5.1 De niet-confronterende methode

Deze methode wordt toegepast als een docent of andere medewerker het vermoeden heeft dat er sprake is van onderhuids pesten, dus pestgedrag dat hij of zij niet zelf heeft waargenomen. Bij het toepassen van de niet-confronterende methode worden de volgende stappen genomen:

- De medewerker schakelt collega's in om de eigen vermoedens te delen en mogelijk te versterken of af te zwakken.
- Ondertussen stelt de docent/mentor in de klas van de betreffende leerlingen onderwerpen als pesten, buitensluiting, machtsmisbruik of een andere kwestie betreffende sociale veiligheid op een algemene manier aan de orde om zo een eerste signaal af te geven aan de klas.
- In het kader van het bespreken van pesten als algemeen onderwerp, schakelt de docent de pester(s) en/of enkele niet-pesters in om op te letten of er in hun klas wordt gepest. Na enkele dagen laat de docent ze dan verslag uitbrengen over hun observaties.
- De docent kan wachten op een moment dat hij of zij, of een collega, het pestgedrag daadwerkelijk zelf waarneemt om vervolgens duidelijk stelling te nemen. Dit kan dan aan de hand van de confronterende methode gebeuren.

5.2 De confronterende methode

Deze methode wordt toegepast als een docent of andere medewerker duidelijk pestgedrag signaleert doordat een leerling voor zijn of haar ogen geestelijk of lichamelijk wordt mishandeld. Bij het toepassen van de confronterende methode worden de volgende stappen genomen:

- Het personeelslid neemt eerst duidelijk stelling.
- De docent of mentor van de klas waarin het pesten zich voordoet, voert daarna met de klas een gesprek over pesten in het algemeen. In dit gesprek worden leerlingen gestimuleerd duidelijk stelling te nemen tegenover pesten.
- Door leerlingen te stimuleren een gepeste leerling te steunen of te proberen leerlingen die pesten hiermee te laten stoppen, probeert de docent te voorkomen dat er een zwijgende riddengroep ontstaat of blijft bestaan.
- De docent of mentor maakt vervolgens met de leerlingen nadere afspraken door gezamenlijk anti-pestregels op te stellen.
- De docent of mentor kan het gesignaleerde probleem ook behandelen door bijvoorbeeld een boek te bespreken of een videoband te tonen waarin het thema aan de orde komt. Naar aanleiding daarvan kan de docent een gesprek met de klas op gang brengen over de gevoelens van een gepeste leerling en de motieven van een pestkop.

6 HULP AAN GEPESTE

De docent of mentor maakt bij het helpen van de gepeste leerling gebruik van hulp en advies van de interne begeleider, de zorgcoördinator, collega's of schoolleiders. Het is belangrijk om te proberen de gepeste leerling verloren begrip voor een ieders eigenheid en zelfrespect opnieuw bij te brengen: ik ben ik en jij bent jij en dat mag niet alleen, maar dat hoort zo. De docent probeert de leerling te helpen zich minder kwetsbaar te voelen en zich minder kwetsbaar op te stellen. Wanneer een leerling zich bijvoorbeeld steeds gekwetst voelt bij een relatief onschuldig grapje, kan de docent proberen de leerling aan diens incasseringsvermogen te helpen werken.

Als het bovenstaande niet helpt, wordt er een gesprek met de ouders/verzorgers van de gepeste leerling aangegaan (zie ook adviezen aan ouders in bijlage 2). De docent of mentor geeft hierin de ouders/verzorgers van de leerling de gelegenheid om hun visie op het probleem te geven en deelt zijn of haar eigen inzichten over de oorzaken van het pesten met de ouders/verzorgers, dit uiteraard afhankelijk van en rekening houdend met de vermoede reden van het gepest worden. Gezamenlijk kan dan naar een oplossing worden gezocht.

Bij ernstige gevolgen van pesten probeert de docent of mentor, samen met de ouders/verzorgers, de gepeste leerling zijn of haar gevoel voor eigenwaarde terug te laten vinden. Zonodig wordt hierbij, met toestemming van de ouders/verzorgers, hulp van professionele instellingen ingeschakeld.

7 HULP AAN PESTER

De docent of mentor maakt bij het helpen van de pester gebruik van hulp en advies van de interne begeleider, de zorgcoördinator, collega's of schoolleiders. De docent voert probleemoplossende gesprekken met de pester waarin hij of zij probeert achter de oorzaak van het pestgedrag te komen. Mogelijke oorzaken van het gedrag van de pester zijn:

- De pester wordt of werd zelf gepest;
- De pester heeft gebrek aan aandacht van de ouders/verzorgers;
- De pester wordt niet gecorrigeerd bij agressief gedrag en wordt zelf regelmatig lichamelijk gestraft door ouders/verzorgers of andere volwassenen;
- De pester imiteert gedrag dat hij of zij elders heeft gezien;
- De pester reageert allergisch op bepaalde geur-, kleur- en smaakstoffen;
- De pester kan slecht tegen verliezen bij sport of spel.

Uiteraard zijn er nog allerlei andere oorzaken mogelijk van het gedrag van de pester. Als de oorzaak enigszins duidelijk is, probeert de docent of mentor de gevoeligheid van de pester te vergroten voor wat hij of zij de gepeste leerling aandoet. Hierbij houdt de docent rekening met de mogelijke oorzaken van het pestgedrag. De docent probeert hiermee de pester te helpen zich bewust te worden van de effecten van zijn of haar gedrag. Iedere docent zal, eventueel na overleg met de interne begeleider, zorgcoördinator, schoolleiding of het gehele team, zijn of haar eigen weg hierin kiezen, afhankelijk van de ernst en omvang van het probleem. Eventueel neemt iemand anders de taak over. Het is belangrijk dat de docent of mentor afspraken met de pester maakt over gedragsverandering. Daarbij kan ook met de pester worden afgesproken welke maatregelen er worden genomen als het pesten zich herhaalt. Deze afspraken met de pester kunnen vorm krijgen in een contract.

In een dergelijk contract met de leerling wordt ook vastgelegd wanneer het gedrag wordt geëvalueerd en wanneer er, indien het gedrag niet voldoende is veranderd, wordt overgegaan tot de afgesproken maatregelen.

Als het bovenstaande niet helpt, wordt er een gesprek aangegaan met de ouders/verzorgers van de pestende leerling (zie ook adviezen aan ouders in bijlage 2). De docent, de mentor of het andere betrokken personeelslid vraagt ze in dit gesprek om medewerking bij de aanpak van dit probleem. Daarbij kan een deskundige adviseren over hoe zij hun kind zouden kunnen helpen, dit alles uiteraard afhankelijk van en rekening houdend met de mogelijke oorzaak van het gedrag van hun kind. Een gesprek met de ouders kan het beste al in dit stadium worden gehouden omdat de meeste leerlingen hun gedrag slechts (kunnen) aanpassen als het pesten in een vroeg stadium wordt aangepakt. Soms kan het nodig zijn de pester te beschermen tegen mogelijk al te rigoureuze (lichamelijk) straffen door de ouders/verzorgers.

Als het pestgedrag van de betrokken leerling blijft voortduren, wordt hulp van buitenaf ingeschakeld, bijvoorbeeld van een onderwijsbegeleidingsdienst en/of Riagg. De ouders/verzorgers dienen hiervoor toestemming te geven. Indien de ouders/verzorgers weigeren om toestemming te geven voor hulp van buitenaf en de pester volhardt in zijn of haar gedrag op zo'n manier dat er een onveilige situatie voor de gepeste leerling(en) en/of andere betrokkenen op school bestaat, dan kan de schoolleiding overgaan tot schorsing van de pester, eventueel gevolgd door verwijdering van school.

8 PRATEN OVER MOEILIJKE ONDERWERPEN

Het zal vaak niet makkelijk zijn om te bereiken dat leerlingen praten over moeilijke en gevoelige onderwerpen als pesten, lichamelijk en geestelijk geweld en machtsmisbruik. Dit kan opgaan voor zowel leerlingen die gepest worden als voor leerlingen die pesten. Het belangrijkste is dat leerlingen vertrouwen hebben in degene met wie ze praten.

Vertrouwen kan worden verdiend door de manier waarop je als volwassene met leerlingen omgaat: een manier van omgaan die niet gebaseerd is op macht, maar die getuigt van respect, persoonlijke waardering en erkenning van de grenzen van de specifieke leerling. Het is belangrijk dat een volwassene de leerling laat weten dat hij of zij gelooft wat de leerling zegt en dat het niet de schuld van de leerling is dat deze wordt gepest. Van belang is ook om expliciet te erkennen dat hetgeen er is gebeurd erg vervelend is en dat het goed is van de leerling dat hij of zij het nu aan iemand vertelt. Maak verder duidelijk dat er acties worden ondernomen om de leerling te helpen, welke acties dat zullen zijn en vraag of de leerling hiermee instemt.

9 ANTI-PESTCONTRACT

Het anti-pestcontract kan worden uitgedraaid en uitgedeeld aan leerlingen. Leerlingen kunnen het contract, eventueel na een klassikale bespreking ervan, ondertekenen en aan hun mentor in bewaring geven. Het doel van een dergelijk contract is jongeren te doordringen van de ernst van pesten en van het belang van het bestrijden van pestgedrag. Een format is als bijlage 3 toegevoegd.

10 PESTEN VAN MEDEWERKERS

Pesten komt niet alleen voor tussen leerlingen. Ook personeelsleden kunnen onderling hiermee worden geconfronteerd of door een leerling worden gepest. Om pesten tegen te gaan worden de volgende richtlijnen gegeven:

- Wees duidelijk over je eigen grenzen en benoem deze ook;
- Maak de pester duidelijk dat hij te ver gaat, dat zijn 'grapjes' niet meer leuk zijn;
- Spreek de pester aan op zijn/haar ongewenste gedrag;
- Zoek steun bij de contactpersoon van de school of de vertrouwenspersoon. Vergeet niet de rol van de directie/leidinggevende te bespreken. Een goede leidinggevende kan het pesten in de kiem smoren;
- Houd zelf een logboek bij. Zo weet u wanneer er ongewenste zaken plaats hadden en wie erbij aanwezig waren. Het logboek kan dienen als bewijs, maar ook om uw hart te luchten;
- Bedenk dat u niet alleen het slachtoffer bent, maar ook de organisatie. Uiteindelijk heeft ook het bestuur belang bij goede onderlinge verhoudingen;
- Vraag u af wat de motieven zijn van de pester. Dan weet u beter hoe u moet optreden. Sommige mensen pesten simpelweg omdat ze er voordeel mee verwachten te behalen;
- Praat met mensen die getuige zijn van het pestgedrag. Vaak vormen zij de zwijgende meerderheid. Ze zien het pesten wel, maar treden niet op, misschien om te voorkomen dat ze het volgende slachtoffer worden;
- Lees over het onderwerp. Verhalen van anderen kunnen u het gevoel geven dat u niet alleen staat. U kunt leren van hun ervaringen;
- Komt u er niet uit, dan kunt u gebruik maken van de **klachtenprocedure** en/of naar een vertrouwenspersoon stappen. Het bestuur is op grond van de Arbowet verplicht maatregelen te nemen.
-

11 REGISTRATIE

Incidenten met pesten of ander ongewenst gedrag worden gemeld en geregistreerd volgens het protocol "**Melding en registratie ongewenst gedrag**" om zo op eventuele trends in te kunnen spelen

BIJLAGE 1 GEDRAGSCODE M.B.T. VOORKOMEN PESTEN

De volgende gedragsregels gelden voor leerlingen en medewerkers en kunnen al dan niet samengevat in het Leerlingenstatuut VO worden opgenomen:

- Accepteer elkaar zoals we zijn en luister goed naar elkaar;
- Niemand wordt op zijn uiterlijk beoordeeld;
- Medewerkers en leerlingen maken geen opmerkingen over kleding en/of uiterlijk die als kwetsend ervaren kunnen worden;
- Medewerkers en leerlingen noemen leerlingen alleen bij hun voornaam en niet met een bijnaam al helemaal niet als die kwetsend ervaren kan worden;
- Respecteer elkaars spullen en kom hier niet zonder toestemming van de eigenaar aan;
- Nieuwe leerlingen in de groep worden zo goed mogelijk opgevangen en ontvangen.

- Een ruzie/conflict, probeer je eerst zelf uit te praten. Helpt dit niet, dan ga je naar de docent;
- Kies geen partij als leerlingen met elkaar ruzie hebben;
- Als een ruzie is opgelost is, dan moet je de pester vergeven en de ruzie proberen te vergeten;

- Signalen van pesten (iets anders dan plagen!) moeten worden doorgegeven aan de docent. Dit is geen klikken;
- Laat een pester duidelijk en ondubbelzinnig merken, dat je pesten verafschuwt en afkeurt;
- Als je zelf gepest wordt, praat er dan ook thuis over. Je moet het niet geheim houden.

BIJLAGE 2 ADVIEZEN AAN OUDERS

Adviezen voor alle ouders:

- Neem het probleem serieus; het kan ook uw kind overkomen.
- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem.
- Praat met uw kind over school, over de relaties in de klas, over wat leerkrachten doen en hoe zij straffen. Vraag hen ook af en toe of er in de klas, via e-mail of SMS wordt gepest.
- Corrigeer uw kind als het voortdurend anderen buitensluit.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor zichzelf en voor anderen op te komen.

Adviezen aan ouders van kinderen die pesten:

- Neem het probleem serieus.
- Raak niet in paniek. Elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Toon interesse in wat uw kind doet op internet. Pas als je weet wat ze online doen en het er met ze over hebt, kun je ze helpen

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen:

- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat of via internet of SMS, kunt u de ouders van de pester benaderen en voorzichtig vragen er met hun kind over te praten. Gebruik daarbij als argument dat elk kind zich veilig moet kunnen voelen. Niemand zal dat ontkennen.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Als u van uw kind er met niemand over mag praten, steun dan uw kind, geef het achtergrondinformatie en maak uw kind duidelijk dat de school het probleem voorzichtig en anoniem zal aanpakken. Wijs het kind op de mogelijkheid het probleem met een vertrouwenspersoon te bespreken.
- Beloon uw kind en help het zijn zelfrespect terug te krijgen.
- Stimuleer uw kind tot het doen van die dingen waarin het goed is en kan uitblinken.
- Wordt uw kind op de sportclub gepest door leeftijd- of klasgenoten, vraag dan de leiding aan het pesten aandacht te besteden en met de kinderen te bespreken dat ieder kind op de club veilig moet zijn.
- Houd de communicatie open, blijf dus in gesprek met uw kind. Doe dat niet op een negatieve manier zoals: wat is er vandaag weer voor ergs gebeurd?
- Toon interesse in wat uw kind doet op internet. Pas als je weet wat ze online doen en het er met ze over hebt, kun je ze helpen
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan komt.
- Laat uw kind opschrijven wat het heeft meegemaakt. Dit kan best emotionele reacties bij uw kind oproepen. Op zich is dat niet erg, als het maar hierbij geholpen wordt de emoties te uiten en te verwerken.
- Laat uw kind deelnemen aan een sociale vaardigheidstraining. De school kan u hierover nader informeren.
- Accepteer de situatie niet. Als de school naar u mening niet voldoende meewerkt, schakel dan de vertrouwenspersoon in.

Adviezen m.b.t. online pesten (e-mail, MMS, SMS)

Reageer niet op pest-mails. Internet-pesters kunnen gemakkelijk anoniem blijven. Daarom is het vaak niet mogelijk om een dader te achterhalen, en zit er niets anders op dan het effect te minimaliseren. Dat kan het beste door niet te reageren op haat-mailtjes of andere ongewenste e-mail. Druk uw kind op het hart om alle volgende mailtjes van dezelfde afzender te verwijderen, zonder ze te openen. Als de dader geen respons krijgt, gaat de lol er snel af.

Sommige e-mail programma's, waaronder Outlook, hebben de mogelijkheid om specifieke afzenders te blokkeren. (In de praktijk komt het erop neer dat berichten die afkomstig zijn van een bepaald adres, automatisch naar de prullenbak verwezen worden.) Heeft uw e-mail programma zo'n mogelijkheid niet, dan kunt u overwegen om een spamfilter te installeren en de pest-mail als spam te laten behandelen. Bijvoorbeeld door zijn of haar e-mail adres op een zwarte lijst te zetten.

Tip: e-mail blokkeren in Outlook Express gaat als volgt. Vanuit een ongewenste mail gaat u naar naar **Bericht** en dan naar **Afzender blokkeren**. Alle mailtjes van deze afzender worden vanaf nu ongelezen in de prullenbak gegooid. Per ongeluk de verkeerde persoon geblokkeerd? Ga dan naar **Extra** gevolgd door **Afzenders blokkeren** en corrigeer uw instellingen. (In de grote broer Outlook kiest u **Acties** gevolgd door **Ongewenste e-mail**.)

Op den duur loont het wellicht de moeite om een nieuw e-mail adres te nemen. Leer uw kind in ieder geval om wat voorzichtig te zijn met het doorgeven van zijn of haar e-mail adres aan anderen.

Meer informatie is te vinden in het internetprotocol en de vuistregels voor internetgebruik. Verder is op de site www.ouders.nl/mopv2005-onlinepesten.htm veel informatie te vinden.

BIJLAGE 3 ANTI-PESTCONTRACT

Om pesten te voorkomen, worden duidelijke afspraken gemaakt. Wanneer je ruzie hebt, probeer je natuurlijk eerst om er zelf uit te komen. Mocht dat niet lukken, dan leg je het probleem aan iemand anders voor. Die persoon praat dan eventueel met beide partijen en probeert jullie te helpen.

Om een pestvrije school te krijgen, is het belangrijk samen afspraken te maken en samen toe te zien op de naleving van die afspraken. Dit doen we met een anti-pestcontract.

Als je het eens bent met onderstaande uitspraken, als je durft te beloven om je overeenkomstig die uitspraken te gedragen en als je bereid bent anderen te helpen zich ook aan deze uitspraken te houden, dan mag je je handtekening onder dit contract zetten.

Lever het ondertekende contract in bij je mentor. Hij of zij zal het bewaren en je erop aanspreken als dat nodig is.

Ik zal een ander respecteren.
Ik zal een ander niet discrimineren.
Ik zal een ander niet uitschelden.
Ik zal een ander niet buitensluiten.
Ik zal een ander niet bedreigen.
Ik zal van andermans spullen afblijven.
Ik zal niet over een ander roddelen.
Ik zal mensen die zich niet aan bovenstaande regels houden, daarop aanspreken.

Hieronder is ruimte om zelf in te vullen wat je in bovenstaand lijstje mist.

Ik zal ...

Ik zal ...

Ik zal ...

Door mijn handtekening onder dit contract te zetten, beloof ik dat ik mijn uiterste best zal doen bovenstaande uitspraken na te leven.

Naam:

Klas:

Datum:

Handtekening: